

ת"פ 41207/04/21 - מדינת ישראל נגד אסמעיל סלימי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 41207-04-21 מדינת ישראל נ' סלימי

בפני	כבוד השופט בכיר יהושע צימרמן
בעניין:	המאשימה
נגד	מדינת ישראל
הנאשם	אסמעיל סלימי

גזר דין

תמצית השתלשלות העניינים

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובהתחזות לאחר לפי סעיפים 415 ו 441 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית, הנאשם סבל ממחלת כליות שחייבה אותו לעבור טיפולי דיאליזה. באותה העת הנאשם לא היה חבר בקופת חולים בשל אי הסדרת מעמדו כתושב, ולא היה זכאי לטיפול במסגרתה. במהלך חודש אוקטובר 2018 או בסמוך לכך, מצא הנאשם כרטיס קופת חולים השייך לטארק טוויל (להלן "טארק"). בין התאריכים 10/2018-03/2019 בהזדמנויות שונות, הגיע הנאשם לסניף קופת חולים, הזדהה כטארק, תוך שהוא מציג לצוות הרפואי את כרטיס קופת החולים של טארק. במהלך התקופה המתוארת, קיבל הנאשם טיפול רפואי מקופת החולים הכולל בדיקות דם, פינוי באמבולנס, ואשפוזים בבתי חולים כל זאת כאשר הוא מתחזה לטארק. בנוסף, בעשרות הזדמנויות שונות, ובתדירות של 3 פעמים בשבוע, נהג הנאשם להגיע למכון דיאליזה וזאת כשהוא מזדהה כטארק, מציג את כרטיס קופת החולים שלו, ומקבל טיפול רפואי.

תמצית טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה בטיעוניה ציינה את הערכים המוגנים שנפגעו, התייחסה לנסיבות העבירה וסברה כי מתחם העונש ההולם נע בין של"צ מורחב לבין מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. המאשימה ציינה כי המתחם שהוצג נמוך מהמתחם הנוהג במקרים כגון אלו.

באשר לקביעת העונש המתאים בתוך המתחם הצביעה ב"כ המאשימה על העבר הפלילי של הנאשם ועל הצורך בהרתעת הנאשם, והרתעת הציבור. לקולא ציינה ב"כ המאשימה את לקיחת האחריות, חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, ונסיבות החיים הקשות של הנאשם. כמו כן ציינה המאשימה את העדר תכנון מוקדם.

לאור העדר היתכנות לביצוע של"צ ובשים לב לכך שהנאשם לא עבר כל הליך שיקומי ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש של 8 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית.

ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט למצבו הרפואי המורכב של הנאשם וצירף בעניין זה מסמכים מביטוח לאומי ומסמכים רפואיים אשר מפאת צנעת הפרט לא אכנס לפרטיהם. הסנגור הפנה לכך שהתיק "נולד" לאור מצבו הכלכלי אשר לא אפשר לו לקבל טיפול רפואי, הפנה לחלוף הזמן ולכך שהאירועים קרו בשנת 2018. הסנגור אבחן את הפסיקה שהוגשה מטעם המאשימה. בסיכומו של דבר ביקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יאמץ את המלצת שרות המבחן ויטיל על הנאשם ענישה בהתאם לאמור בתסקיר שרות המבחן.

תמצית תסקיר שרות המבחן

מטעם שרות המבחן הוגשו מספר תסקירים. שרות המבחן בתסקירו ציין כי מדובר בנאשם מוחלש ודל, בעל בעיות רפואיות וכלכליות, חסר מידע אודות זכויותיו ונעדר מערכת תמיכה משמעותית. שרות המבחן התרשם כי על אך קשייו השונים לאורך השנים, עושה הנאשם מאמצים לניהול אורח חיים נורמטיבי, כאשר בשנים האחרונות מגלה אחריות לבריאותו תוך פניה לקבלת סיוע מגורמים חיצוניים. עוד התרשם שרות המבחן כי בשל היכולות הדלות הנאשם מתקשה למצות זכויותיו, לקבל מידע אודות גורמים שבהם יכול להסתייע, להתנהל ולתפקד באופן עצמאי, דבר אשר מגביר את נזקקותו, ערכו העצמי הנמוך ותחושת חוסר האונים שלו.

שרות המבחן בא בהמלצת על ביצוע עונש של"צ ואף עשה מאמצים למציאת מסגרת מתאימה ואולם כאשר הגיע הנאשם לראיון במקום המוצע, סרב הנאשם מחמת מצבו הבריאותי ועל כן לא התקבל למקום. לאור התנהלות הנאשם, אשר לדעת שרות המבחן נובעת ממצבו, המליץ שרות המבחן להטיל על הנאשם מאסר על תנאי כגורם מרתיע וקנס.

דין והכרעה

"...עבירות המרמה והזיוף פוגעות ביחסי האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה, ונדרשת החמרה בענישה בשל ביצוע עבירות אלה..." (רע"פ 8778/18). הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הנם הפגיעה הכלכלית המשמעותית והפגיעה בפרטיותו של האדם בשמו הנאשם התחזה.

מדובר בעבירה אשר נעברה בפרק זמן מוגבל ויחסית קצר של כ 5 חודשים. נטילת כרטיס קופה"ח של טארק לא לוותה בתכנון מוקדם. הנאשם לא ביצע את העבירות בשל בצע כסף אלא לשם טיפול מציל חיים, בשל מצבו הרפואי המתדרדר ובשל העובדה כי לא יכול היה לקבל מענה רפואי במסגרות המקובלות.

עיון במדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי לרוב מתחם העונש יתחיל, במקרים המתאימים, במאסר של מספר חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות, ואולם במקרה שלפנינו המתחם יכול ויתחיל בשל"צ.

חריגה ממתחם העונש ההולם

אכן מצבו הרפואי של הנאשם כפי שהובא בפני שרות המבחן הנו מורכב יחד עם זאת אין בכך כדי לחרוג מהמתחם אותו קבעתי. יחד עם זאת יש לתת לכך משקל משמעותי במסגרת גזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם.

העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה

בגזירת עונשו של הנאשם יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

הנאשם הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו.

לנאשם הרשעה יחידה שלא ממן העניין בגין עבירת שבל"ר משנת 2015, שם נדון למאסר מותנה, קנס ופיצוי.

העבירות בוצעו בשנים 2019 - 2018 כאשר כתב האישום הוגש בשנת 2021.

מצבו הרפואי של הנאשם מורכב ביותר.

אין ספק כי הפגיעה של העונש בנאשם מועצמת בשל מצבו הרפואי המורכב.

מתסקירי שרות המבחן ניתן לעמוד על נתוניו האישיים והכלכליים.

כיום הוסדרה תושבותו של הנאשם ולפיכך הנאשם חבר בקופת חולים וזכאי לטיפול הרפואי אשר נטל במרמה. בנסיבות אלו החשש לחזרה על מעשים אלו, איננו גבוה.

כל זאת מביא למסקנה כי יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתחתית מתחם הענישה.

בנסיבות אלו מן הראוי היה להטיל על הנאשם של"צ. שרות המבחן פעל ברוח זו וביקש לשלב את הנאשם במקום המתאים ליכולותיו. שרות המבחן תיאם הגעת הנאשם למקום המיועד, הנאשם פנה לבדיקת המקום, ואולם נראה כי על אף מאמציו הרבים של שרות המבחן הנאשם לא מצא כוחות להתגייס לביצוע של"צ. בנסיבות אלו שרות המבחן לא

המליץ על הטלת של"צ ואני מקבל את המלצתו זו. כדי להצליח בביצוע של"צ על המבצע לגייס כוחות לכך ונראה כי הנאשם לא נרתם לכך. יחד עם זאת את המלצתו הסופית של שרות המבחן להטיל על הנאשם מאסר מותנה וקנס אינני מקבל. כידוע בית המשפט העליון ציין לא אחת כי **"...המלצת שירות המבחן היא שיקול אחד מבין מכלול שיקולים שעומד בפני בית המשפט בגזירת העונש, ואין הוא מחויב לאמצה..."** (וראו למשל: רע"פ 7596/18). לטעמי, בשים לב להיקף המרמה, למתחמי הענישה, ולצורך בהרתעת הרבים, ענישה הכוללת מאסר מותנה וקנס בלבד איננה הולמת את נסיבות המקרה. אפילו באשר לתשלום הקנס ספק רב האם הנאשם יוכל לעמוד בכך בשים לב למצבו הכלכלי הדל, ובל נשכח כי הנאשם לא החזיר את כספי המרמה בשל חסרון כיס. יתרה מזאת, בהעדר כוחות לבצע של"צ קל וחומר שהנאשם לא יוכל לבצע עבודות שרות שהיקפם ורמת האינטנסיביות שבהן גדולה בהרבה, והדברים ברורים. בנסיבות אלו יש להטיל על הנאשם ענישה אשר מחד גיסא תבהיר את חומרת המעשה ומאידך גיסא תביא בחשבון את מכלול הנסיבות הכל כך ייחודיות.

לאור האמור ובאיזון מכלול השיקולים אני סבור כי יש להטיל על הנאשם מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא לתקופה בת ימים ספורים יחד עם מאסר מותנה.

לפיכך אני דן את הנאשם לעונשים הבאים :

מאסר בפועל למשך 5 ימים.

מאסר לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע.

תשומת לב שב"ס למצבו הרפואי המורכב של הנאשם ולהיותו נדרש, בין היתר לטיפול דיאליזה.

ניתן היום, ט' אייר תשפ"ג, 30 אפריל 2023, בנוכחות הצדדים.